

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

La sfârșitul anului școlar.

„Intrați pe poarta cea strâmtă, căci largă e poarta și lată e calea care duce în pierire și mulți sunt cari intră printr-însa. Ce strâmtă este poarta și îngustă calea, care duce în viață*) și puțini sunt cari o află pe dânsa.”

Cuvintele Mântuitorului păstrate în Evangelia Sf. Apostol Matei (c. 7. v. 13—14.) sunt spuse pentru lumea întreagă, dar sunt o îndrumare serioasă chiar tineretului, care terminând școlile, iese din școală și intră în viața din această lume cu cele două căi, *calea cea lată*, și *calea cea îngustă*, la capătul cărora sunt apoi acele două porți: *poarta cea largă*, care duce la pierire, și *poarta cea strâmtă* care duce în viață adevărată în viața cea veșnică.

Stă în voia liberă a fiește căruia, să-și aleagă calea pe care vrea se pornească, trebuie însă necondiționat să fie învățat barem atâta în școală, că acestea două căi, dincoace de acele două porți au un capăt — la sfârșitul vieții fiește căruia, în clipele cele ultime ale vieții când stă fiecare muritor — și cine nu e muritor — în fața uneia dintre acele două porți, când nu mai este vreme și nu ne mai stă în putere a schimba drumul.

Trebuie deci că fiecare tânăr să fie conștient și să știe de cu bună vreme că ori ce carieră își va alege trebuie se meargă pe una dintre aceste două căi, și cumcă cu sfârșitul vieții va ajunge în fața uneia dintre acele două porți, bine înțeles celei corespunzătoare căii parcurse.

O a treia cale nu este, avem să mergem pe una dintre aceste două căi, și toți o știm cât este de greu a ieși din un văgaș și

*) Viața în gura Mântuitorului înseamnă fericirea veșnică din cer.

că doară e mai ușor a trece despre calea îngustă pe calea cea lată, decât invers.

Ori ce carieră să-și aleagă cineva, poate să meargă pe ori care dintre acele două căi deci e o superfluă grijă atât din partea părinților cât și din partea tinerilor a se frământa că ce carieră să aleagă cutare ca să se fericească în viața aceasta.

Se poate ferici și se va ferici fiește care, pe ori ce carieră, dacă și-a ales-o ascultând de îndemnul său intern, fiind chiar fericit, dacă acest indemn corespunde și dorinței părinților evlavioși.

Acest indemn intern se va prezenta fie căruia, care o va cere ca bunul Dumnezeu să-i lumineze mintea și să-i arate cariera pe care îl chiamă spre mântuire.

Urmând apoi acestei chemări și îndeplinind toate datorințele unui creștin catolic toate celelalte sunt în voia Domnului care dă fie căruia aceea ce îi va fi spre folosul sufletului.

Unul va fi cu trudă multă un savant mare altul prin întreprinderi va câștiga averi mari, unii vor pierde poate chiar și averea ce au moștenit dela părinți, alții își vor servi patria ca preoți, soldați, ca funcționari, iară alții familia, dară nici unul dintre aceștia în nici o stare nu va fi om indestulit dacă nu va duce o viață creștinească *catolică*, adevărată dacă nu va merge pe calea cea îngustă, la sfârșitul careia este poarta cea strâmtă, care duce în viață.

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii maramureșene în Sighet (Piața Unirii 25).

Intruparea Fiului lui Dumnezeu.

(Urmare)

Ereticii docheți. Marcion. Dochetismul sau erezia Docheților, se ivi în Biserică pe vremea când încă trăia Sfântul apostol Ioan. Acești eretici negau (tăgăduiau) omenirea lui Isus Hristos, și învățau că Dumnezeu — Mântuitorul, venind în lume ar fi luat simpla-minte forma, figura, aparința sau năluca unui om, fără ca să fie om adevărat. — Pe urma acestei învățături, ei tăgăduiau patima și moartea Fiului lui Dumnezeu, pe cari se rezimă toată nădejdea creștinilor. — Mai mult: ei nu puteau înfățișa pe Isus Hristos ca model, prototip, pildă a purtării morale, ce place lui Dumnezeu, nici ca pildă de statornicie în virtute până la moarte.

Unul dintre corifeii dochetismului a fost gnosticul Marcion în veacul al doilea. Sfântul Policarp, episcopul din Smirna, l-a combătut cu tărie: — El, sfântul episcop, a scris către Filipeni următoarele: „Ori cine nu crede că Isus Hristos a venit în trup, îmbrăcat cu o omenire faptică (reală) și nu de nălucire (fantastică, inchipuită), este un antihrist, un vrăjmaș a lui Hristos.” Acest sfânt episcop venind la Roma, sub Papa Anicet, a readus la credință pe mulți credincioși, cari se lăseseră amăgiți și înșelați de Marcion. — Într-o zi întâlni pe acest eretic, care îl întrebă: Mă cunoști? Da, răspuse Sfântul, *cunosc pe cel întâi născut al diavolului.* Acest răspuns aspru dovedește groaza, pe care trebuie să o aibă adevăratul creștin față de rătăcirile ereticilor, cum sunt de pildă multele greșeli și rătăcirile ale Pocăiților din zilele noastre.

Nestoriu. Ereticul Nestoriu nimicea taina Intrupării Cuvântului, tăgăduind unirea ipostatică sau personală. Zicea că, Cuvântul petrecuse între oameni, dar fără de a se face om el însuși; că nu era fiul Mariei, ci că a locuit și petrecut în fiul Mariei ca și în biserică sa cea vie. — De aceea după învățătura acestui eretic patriarh din Constantinopol, în Isus Hristos erau două persoane: persoana Cuvântului și persoana omului; trebuia să se zică, că dumnezeescul Cuvânt nu s'a unit sau împreunat în mod ipostatic sau personal cu firea omenească; că Hristos, fiul Mariei — ori cât ar fi fost de sfânt, nu era Dumnezeu, și Maria nu era

maica lui Dumnezeu, ci singur numai Maica lui Hristos. —

Aceasta greșală nimicea taina Intrupării, care stă în unirea sau împreunarea celor două firi, dumnezească și omenească, în persoana Cuvântului dumnezeesc. — Din aceasta unire rezultă un Om — Dumnezeu, numit Isus Hristos, ale cărui vrednicii nemărginite au răscumpărat neamul omenesc. —

— Învățăturile cele nouă ale lui Nestoriu au stârnit o indignare și măhnire mare preste tot. — Nestoriu era patriarh în Constantinopol. Năravurile lui întunecoase și sălbătice, scrie — Berault Bercastel, simplitatea fățărîtă, uriciunea hainelor sale, fața sa gâlbănatică și uscățivă, predicarea lui uimitoare, mai puțin îngrijorându-se de edificarea sufletelor — decât lacomă după baterea în pălmi din partea poporului ușoratec, amărăciunea zelului său și neîncetatele sale ieșiri împotriva ereticilor, în sfârșit cinstea sa pentru Sfântul Ioan Gură de aur, i-au câștigat cinstea și stima multora. — Sub aceste însușiri din afară, se ascundea o adâncă fățerie o îngânfare de nesuferit, un spirit fals și încăpăținat în ideile sale, în gândurile sale, pe cari le punea înaintea învățăturii sfinților părinți, înaintașilor săi din vechime, și înaintea învățăturii de obște (universale) a sfinței Biserici.

(Va urma.)

Despre antichrist.

Sunt oameni, cari cred, că învățătura bisericii despre antichrist este numai o poveste bună pentru femei bătrâne, alții cred că antichristul nu este o persoană, ci sub acest nume trebuie să înțelegem un curent, care este pornit în potriua bisericii și a moravurilor bune, sau cred că sub acest nume trebuie căutaț un număr oarecare de oameni, cari sunt stăpâniți de diavol, iară de alta parte sunt mulți oameni — chiar între credincioși — cari auzind vorbind de antichrist și auzind de lucrurile extraordinare, cari vor fi în legătură sau vor fi chiar săvârșite de el, sunt dornici să audă cât mai multe lucruri fantastice și extravagante, cum se pot citi aceste în cărți și broșuri, cari se tipăresc și se impart în popor necontrolat de nimeni.

Față de aceste aberații, noi știm că aste un articol al credinței că pe la sfârșitul lumii „se vor rădica christoși mincinoși, și vor arăta semne mari și minuni ca să amăgească” pre mulți. (Mat. 24. 24.) Dară înafară de acești profeți mincinoși se va naște om, anume, pe care sf. Paul îl numește: „omul păcatului și fiul perzării” (2. Tess. 2. 4.) care va concentra în sine toată răutatea și toată ura vrăjmașilor lui Dumnezeu.

Invățăturile lui Isus despre soarta neamului omenesc pe la sfârșitul lumii a făcut o impresie atât de adincă asupra învățăceilor încât unii dintre ei chiamând indeoseb pe Invățător, i-au spus Lui: „spune ne nouă, când vor fi toate aceste” (Mat. 24. 3.) Iar Isus le-a zis lor: „De ziua aceea și de ora aceea nimenea nu știe nici ingerii din cer, fără numai Părintele meu.” (Mat. 24, 36) Cu toate aceste, ca să se înțeleagă aceste lucruri, când se vor întâmpla și necumva și cei buni să se amăgească (Mat. 24. 24.) li-a prevestit în cuvinte apocaliptice amfănuite îngrozitoare, pline de taine despre aceste timpuri din urmă, ca și când Dumnezeu însuși ar fi voii să acopere cu un văl aceste descoperiri, nu cumva să sperie înainte de vreme turma lui Hristos. Pentru aceea, fără explicații autorizate nu se pot înțelege aceste profeții. Iar de alta parte este cert, că toate aceste pentru aceea au fost prevestite, că atunci când se vor întâmpla, credincioșii să fie întăriți în credință prin faptul că au fost prevestite de Mântuitorul lumii.

(Va urma.)

Corul bisericesc din Borșa.

A doua Duminecă după Rusalii, micul dară insuflețitul cor al intelectualilor din frunțașă comună Borșa s'a prezentat în fața credincioșilor din Sighet la sf. Liturgie celebrată de Rev. dl. Vicar paroch asistat de dnii preoți profesori cateheți I. Bârlea și V. Ciple, manifestându-se și prin aceasta importanța faptului ce ar trebui se fie un exemplu de imitat și în celelalte parohii frunțașe.

Dacă raportăm ca cronicari, că răspunsurile au fost date cu cea mai mare precizitate, cu o voce clară, sonoră, și dacă constatăm că credincioșii ascultători au fost emoționați de impresia dublă, al unei litur-

gii mai solemne cu un cor bun, am satisfăcut numai în parte datorinței noastre ca organ catolic.

Ni se impune plăcută datorința, odată ca să mulțumim celor ce au ostenit cu acest prilej, dând un indemn și altor credincioși a urma aceasta pildă, apoi ca să tragem și unele concluzii în legătură cu acest — la prima aparență poate și prea neînsemnat eveniment.

Lumea întreagă se frământă a găsi taina fericirii sau barem a unei indestuliri și liniștii sufletești. O caută societatea întreagă din toate păturile și în cadrele fie cărei confesiuni. Spre fericirea noastră noi catolici o cunoaștem aceasta taină și știm că e ascunsă în o vieță evlavioasă spirituală în conformitate cu prevederile religiei noastre catolice.

Cu cât ne a-m depărtat de o astfel de vieță cu atât mai puțin aveam pacea sufletului și cu cât mai mult ne aprofundăm în o astfel de vieță spirituală recâștigăm aceasta pace.

Privind din acest punct de vedere prima încercare — bine înțeles în județul nostru — al borșenilor suntem pătrunși de o bucurie văzând că numai inițiatorii lipsesc, și dacă sunt, să găsim și colaboratori pentru a lucra ceva și pentru înălțare sufletească.

Pe tot rotogolul pământului în lumea întreagă catolică, s'a redeșteptat după războiul mondial, nu numai la cei învinși dară și la învingători, conștiința catolică, și pare că cu cât crește necredința și imoralitatea — ca urmare firească a necredinței, pe una parte — cu atât mai mult se aprofundă vieța religioasă catolică, pe alta parte.

Redeșteptarea aceasta se manifestă și cu acest prilej, de una parte în participarea activă a coriștilor, cari conlucrând la solemnitatea sf. liturgii, sau profundat în rugăciuni, iar credincioșii ascultătorii în mod pasiv erau constrinși, trăind câteva momente de elevație sufletească și de mângâiere a medita pe lângă acordurile cerești ale artei, despre nimicnicia acestei vieți, simțând tot mai mult nevoia de a se apropia de Dumnezeu.

Nu ne am îndeplini în mod satisfăcător datorința ce ni se impune, dacă nu am fi tras aceste concluziuni și cu acest prilej facem un călduros apel către toți aceia cari aprobă cele de mai sus să încerce a găsi modalitatea și în celelalte comune frunțașe a îngheba

dacă e posibil, vre un cor oral, vre o societate Mariană, sau barem câțiva inși să se angajeze la infrumșetarea și inzeștrarea casei Domnului, sau barem și numai la răspândirea presei bune, fiind toate aceste începutul de a reveni la viața evlavioasă a părinților noștri.

Ca de incheiere cu mulțumită și îndoită laudă dăm aici lista zeloșilor membrii activi ai corului bisericesc din Borșa pe cum urmează: *La sopran*: Dna. P. Petrovay, Dș. Venczel Hermina, Dș. Venczel Rozalia, Dș. Eugenia Fabri, Dș. Vasilea Timiș, Dș. Maria Timiș, Dș. Slovic Manczi. *La alt*: Dna Crăciun Iuliana, Dș. Ileana Timiș, Dna Ilea Mărioara. *La tenor*: părintele Stan Iosif, Dl. Frani Ioan, Dl. Valer Stan. *La bariton*: Dl. Vasile Petrovay, Dl. Ioan Karacsonyi, Dl. Timiș Ioan.

Conducătorul corului: Păr, Stan Iosif

Serbare Mariană.

Noul profesor de religie dela liceul de fete din Sighet: Dl. Darie Vlad conștiu fiind de datorințele ce-i incumbă acest post, pentru promovarea și conservarea virtuților morale în mediul societății de azi pentru a fi cunoscută și urmată aceasta misiune renovatoare de suflete și caractere, în 3 Iunie a. c. ziua de Rusalii în biserica parohială română unită din Sighet, fiind prezenți un număr mare de credincioși intelectuali și țărani a făcut introducerea solemnă a elevelor cl. III. de liceu în „Reuniunea Mariană” dela acel liceu.

În biserica a cântat corul elevelor dela liceu instruate de Doamna directoare Jurca,

și dirijat de dșoara: Mureșanu, un cor bine disciplinat, — merită toată lauda.

Reverendisimul Domn Vicar: Ilarie Boroș prin cuvinte foarte pătrunzătoare mișcând inimile și storcând lacrimi de emoțiune în credincioși și eleve a arătat, misiunea „Reuniunii Mariane”, îndemnând pe credincioși și eleve la cultul P. V. Maria.

Elevele înbrăcate în uniformă de sărbătoare și cu lumină în mâni au recitat impresionate formulariul prescriș fiind bine aranjate de Domna: Buba Filipan profesoară și secretară „Reuniunii” Mureșane.

La finea serbării împărțindu-se insignele prescrișe pentru eleve Reverend. Domn Vicar din nou prin povește acomodate a îndemnat elevele liceului și credincioși la ținerea cu tăria și urmărirea virtuților P. V. Maria iubindune și apărându-ne credința strămoșească.

Credincioșii, fiind biserica arhiplină au fost foarte emoționați de aceasta serbare văzându-și tinerele odresle înrolate sub scutul P. V. Mariei, având asigurată o creștere religioasă morală la liceul de fete din Sighet, care liceu prin disciplina recerută și educația cuvenită posedă încrederea părinților și stimă sinceră față de conducători și profesori acestui înștitut.

Un credincios.

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT”
tradus și tâlcuit de păr. dr. Bălan
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET
Piața Unirii No. 25.

Calendar săptămânal.

24 — 30 Iunie 1928.

- 24. Dumineca III-a după Rusalii și nașterea sf. Ioan Botezătorul (Ev. 1. 1.)
- 25. Luni. M. Fevronia † 304. d. Hr.
- 26. Marți. C. David cel din Tesalonie 527—540 d. Hr.
- 27. Mercuri. P. Samson
- 28. Joi. Chir și Ioan.
- 29. Vineri. SS. ap. Petru și Pavel † 68 d. Hr.
- 30. Sâmbătă. Simodul SS. Ap.